

МОЛОДІЖНИЙ КОЛОС

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

МОНТОДАВНИЙ ЗВІДОК

Рік видання X

№ 43 (1055)

ЧЕТВЕР

10 КВІТНЯ

1969 р.

Ціна 2 коп.

У СТРОЮ БОРЦІВ — КНИГА

Літературний огляд-конкурс імені Олександра Бобченка оголошено на честь 50-річчя комсомолу республіки Центрального Комітету ЛКСМУ України. Проводиться він з метою широкого залучення письменників до створення нових високохудожніх та високодейних творів, які заклимають юнаків і дівчат на подвиги і звершення в ім'я торжества комунізму, а також для посилення пропаганди найбільш значущих книг про комсомол і молодь.

Огляд-конкурс поширюється на країні творчі й літературні теми, написані протягом усієї історії комсомолу республіки і на нові, в яких йдеться про наших сучасників, їх вірності революційній справі батьків.

Конкурс триватиме до 26 червня 1969 року. Переможцям будуть присуджені премії. (РАТАУ).

Похорон Дем'яна Сергійовича Коротченка

Глибокою скорботою відізналася в серцях трудящих нашої республіки звістка про раптову смерть вірного сина Комуністичної партії, визначного партійного і державного діяча, члена ЦК КПРС, члена Політбюро ЦК КП України, заступника Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Президії Верховної Ради Української РСР, Героя Соціалістичної Праці Дем'яна Сергійовича Коротченка.

Невблаганна смерть вирвала з наших рядів людину, яка присвятила все своє свідоме життя великій справі комуністичного будівництва. Дем'яну Сергійовичу завжди була притаманна висока вимогливість, партійна принциповість, прагнення невтомної діяльності на благо радянського народу. Простота і скромність, чуйність і уважність до людей завоювали Д. С. Коротченку заслужену любов і повагу трудящих.

8 квітня, київці, весь український народ проводили в останню путь Голову Президії Верховної Ради республіки. В день похорону на території Української РСР було оголошено траур. На будинках радянських державних установ були вивішені повітряні прапори.

У траурному вбранні Сесійний зал Верховної Ради УРСР. На високому постаменті встановлено труну з тілом покійного. В углові портрет Дем'яна Сергійовича. На червоних оксамитових подушечках — сім орденів Леніна, золота медаль Героя Соціалістичної Праці «Серп і Молот», ордени Суворова і Вітчизняної війни перших ступенів, багато медалей, якими Батьківщина відзначила багатогранну плодотворну діяльність Д. С. Коротченка. Біля труни приспущені державні прапори Радянського Союзу і Української РСР з траурними стрічками.

Навколо постаменту вінки від Центрального Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Ради Міністрів СРСР, від Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва, Голови Президії Верховної Ради СРСР М. В. Підгорного, Голови Ради Міністрів СРСР О. М. Косигіна. Тут же вінки від Центрального Комітету КП України, від Президії Верховної Ради УРСР, від Ради Міністрів УРСР, від членів і кандидатів в члени Політбюро ЦК КП України, від Президії Верховної Ради і Ради Міністрів РРФСР, від Укрпрофради, ЦК ЛКСМУ, міністерств та відомств, від усіх обко-

мів партії та обласних комитетів республіки, від Міністерства оборони СРСР і Головного політичного управління Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, військових рад Київського, Одеського, Прикарпатського військових округів та Чорноморського флоту, від партійних радянських, профспілкових, комсомольських та громадських організацій, колективів підприємств, установ та учбових закладів.

Об 11 годині ранку відкрився доступ для прощання з покійним. Безперервним потоком повз труну йдуть трудящі Києва, послані з усіх кінців республіки, щоб востаннє віддати данину глибокої поваги одному з найстаріших членів лєнінської партії. Лінуть траурні мелодії. В урочистому мовчанні застигли воїни Радянської Армії. Кожні три хвилини змінюється почесна варта. Її несуть члени урядової комісії по організації похорону, члени ЦК КПРС і ЦК КП України, депутати Верховних Рад СРСР і УРСР, Голова і заступники Голови Верховної Ради УРСР, члени Президії Верховної Ради УРСР, заступники Голови Ради Міністрів УРСР, міністри, керівники республіканських відомств та організацій, відповідальні працівники апарату ЦК КП України, Президії Верховної Ради і Ради Міністрів УРСР, київських обласних та міських партійних, радянських і громадських організацій, Герої Радянського Союзу і Герої Соціалістичної Праці.

В почесній варті стоять співробітники генеральних консульств Німецької Демократичної Республіки, Польської Народної Республіки, Чехословацької Соціалістичної Республіки в Києві. Віддати останню шану одному з найстаріших комуністів прийшли ветерани лєнінської партії, учасники Жовтневої революції, боротьби за становлення і зміцнення Радянської влади. З Дем'яном Сергійовичем прощаються колишні командири, комісари та білі партизанські з'єднання і загони, народні месники.

До почесної варті стають члени військової ради Червонопрапорного Київського військового округу, генерали і офіцери Збройних Сил СРСР.

Просто з цехів прийшли в Сесійний зал представники славетного робітничого класу, новатори виробництва, герої лєнінської трудової вахти, щоб віддати останню шану покійному. В скорботному мовчанні проходять трудівники соціалі-

стичного сільського господарства, які прибули в столицю республіки.

Перед світлою пам'яттю Д. С. Коротченка схилиють голови вчені, літератори, художники, композитори, артисти, працівники вищої і середньої школи, студенти вузів, піонери і школярі.

Поклавши вінки, почесну варту несуть делегати всіх областей тричі орденоносної України.

З покієним прощаються друзі і товариші, які разом з Дем'яном Сергійовичем працювали в партійних і радянських органах.

До почесної варті стають керівники Комуністичної партії і уряду України товариші О. Ф. Ватченко, В. І. Дрозденко, І. К. Лутак, О. П. Ляшко, М. О. Соболь, О. А. Титаренко, П. Ю. Шелест, В. В. Щербинський, Ф. Д. Овчаренко, В. К. Кліменко, І. С. Грушецький, Г. І. Ващенко, В. І. Дегтярьов.

О 14 годині 35 хвилин доступ до тіла покійного припиняється. В залі залишаються члени і кандидати в члени Політбюро ЦК КП України, члени урядової комісії по організації похорону, рідні і близькі Дем'яна Сергійовича.

Під звуки траурної мелодії керівники Комуністичної партії і уряду республіки виносять труну з тілом Д. С. Коротченка, заставляють її на гарматний лафет. На площі перед будинком Верховної Ради зібраних тисячі жителів столиці України, щоб проводити в останню путь вірного сина Комуністичної партії і радянського народу. Над будинками уряду Української РСР, виконкомів місцевих Рад депутатів трудящих приспущаються державні прапори.

Траурний кортеж поволі рухається по вулицях Кірова, Хрещатику, Червоноармійській до Байкового кладовища.

За труною покійного йдуть його рідні, члени і кандидати в члени Політбюро ЦК КП України, керівники партійних, радянських та громадських організацій, представники трудящих.

На шляху слідування вздовж центральних вулиць міста похоронну процесію проводжали десятки тисяч киян.

Кортеж вступає на кладовище. Труну знімають з гарматного лафета і встановлюють на постамент біля могили.

Тут відбувся траурний мітинг, присвячений пам'яті Дем'яна Сергійовича Коротченка.

На трибуну піднімаються товариші О. Ф. Ватченко, В. І. Дрозденко, І. К. Лутак, О. П. Ляшко, М. О. Соболь,

О. А. Титаренко, П. Ю. Шелест, В. В. Щербинський, Ф. Д. Овчаренко, В. К. Кліменко, І. С. Грушецький, Г. І. Ващенко, В. І. Дегтярьов, члени урядової комісії по організації похорону, перший секретар Київського обкому партії Ф. П. Головченко, голова обласного обкому І. П. Лисенко, командуючий військами Червонопрапорного Київського військового округу генерал-полковник В. Г. Куликов, представники партійних, радянських і громадських організацій.

За дорученням Центрального Комітету КП України, Президії Верховної Ради і Ради Міністрів УРСР траурний мітинг відкриває голова урядової комісії по організації похорону, член Політбюро, секретар ЦК КП України О. П. Ляшко.

На мітингу виступили Голова Верховної Ради УРСР, Герой Соціалістичної Праці О. Є. Корнійчук, робітник Київського заводу «Арсенал» імені В. І. Леніна, Герой Соціалістичної Праці Г. Я. Царик, голова виконкому Дніпропетровської обласної Ради депутатів трудящих М. В. Пашов, від імені земляків покійного — голова колгоспу «Більшовик» Шосткинського району Сумської області О. Т. Мисенко, робітник секретар комітету комсомолу Київської кондитерської фабрики імені К. Маркса Валентина Савчук.

Вони говорили про велику заслугу Д. С. Коротченка перед Батьківщиною, його самовіддане служіння справі Комуністичної партії і радянського народу. Промовці підкреслили, що все багатогранне життя Дем'яна Сергійовича, невтомного трудівника полум'яного патріота, вірного сина лєнінської партії завжди буде яскравим прикладом для кожного комуніста, кожної радянської людини в боротьбі за світле майбутнє.

Траурний мітинг оголошується закритим. З Дем'яном Сергійовичем Коротченком прощаються рідні і близькі, керівники Комуністичної партії та уряду України, друзі і товариші.

Під звуки траурних мелодій труну з тілом покійного опускають у могилу. Гримлять залпи салюту. Скорботні мелодії змінюють урочисті звуки державних гімнів СРСР і УРСР.

На могилу покладаються вінки і живі квіти.

Відаючи останні почесті Д. С. Коротченку, повз могилу чітким строем проходять воїни Київського гарнізону. (РАТАУ).

Спадкоємці Великого почину

12 квітня—Всесоюзний комуністичний суботник

Тяжко сказати, яким буде нинішні 12 квітня: буде надворі тепло чи холодно, дощ чи безмарно... Але яка б не була погода, мільйони юнаків і дівчат вийдуть цього дня з дому у святковому, піднесеному настрої. По вулицях — з прапорами, піснями, оркестрами — пройнуть молодіжні колони. Вони розтечуться по парках і скверах. Перед ними відчиняться ворота заводів, новобудов. А ввечері — народне гуляння, вистави, спортивні змагання. Так буде проходити 12 квітня масовий Всесоюзний комуністичний суботник комсомольців і молоді.

А п'ятдесят років тому такого ж весняного дня... Ні, він був, звичайно, не таким. Йшов найтяжчий

рік громадянської війни. Холодна, голодна Москва відбивала лютий натиск ворогів. Пролетарям не вистачало найелементарнішого — хліба, вугілля, електрики. Давно не розводили парів знівечені неспосильним навантаженням паровози. І ось 12 квітня, в суботу, у свій вихідний день тринадцять комуністів і двох співчуваючих їм робітників депо Москва - Сортувальна вийшли на роботу, щоб відремонтувати три паровози.

В. І. Ленін назвав цей акт революційною самовідданістю. Великим починком комуністичного ставлення до праці. Незабаром у праці, яка так і називається — «Великий почин», він писав: «Комуністичні суботники саме тому

мають величезне історичне значення, що вони показують нам свідомий і добровільний почин робітників у розвитку продуктивності праці, у переході до нової трудової дисципліни, у творчості соціалістичних умов господарства і життя».

Від іскор Великого почину почало розгорятися могутнє полум'я соціалістичного змагання. А суботники, яким дав напуття у життя сем Ілліч, стали яскравим виявленням трудового героїзму радянських людей.

У вересні 1920 року прозодився перший Всесоюзний суботник молоді на честь Міжнародного юнацького дня. Напередодні всюди пройшли комсомольські збори: робітничі хлопці та дівчата,

школярі і студенти вирішували, за яку із найневідкладніших справ треба братися в першу чергу. Суботник зібрав сотні тисяч добровольців.

І ось пройшло багато років. У перших комсомольців вирости внуки. В депо Москва - Сортувальна змінилося третє покоління робітників. Але, як і всюди, революційна естафета — в надійних руках. Тут, в депо, зародився рух бригад комуністичної праці. Безкорисливе служіння справі комунізму стало нормою життя.

Бюро ЦК ВЛКСМ недавно обговорило на своєму засіданні ініціативу комсомольців депо Москва - Сортувальна, повністю схвалило її і постановило: прозвести 12 квітня 1969 року в день 50-річчя пер-

шого комуністичного суботника масовий Всесоюзний комуністичний суботник комсомольців і молоді.

Великий почин триває! Сьогоднішній молоді слово «суботник» знайоме-перезнайомиє, а сам суботник давно став ділом звичним. Скільки їх кожного тижня проходить по всій країні, скільки корисної і найтерміновішої роботи виконується! Але ювілейний суботник буде особливий.

По-перше, небувало масовим. ЦК ВЛКСМ закликає всіх без винятку комсомольців заводів, фабрик, будов, транспорту, установ і організацій, колгоспів і радгоспів, шкіл і вузів, частин Радянської Армії і Флоту взяти активну участь у комуністичному суботнику.

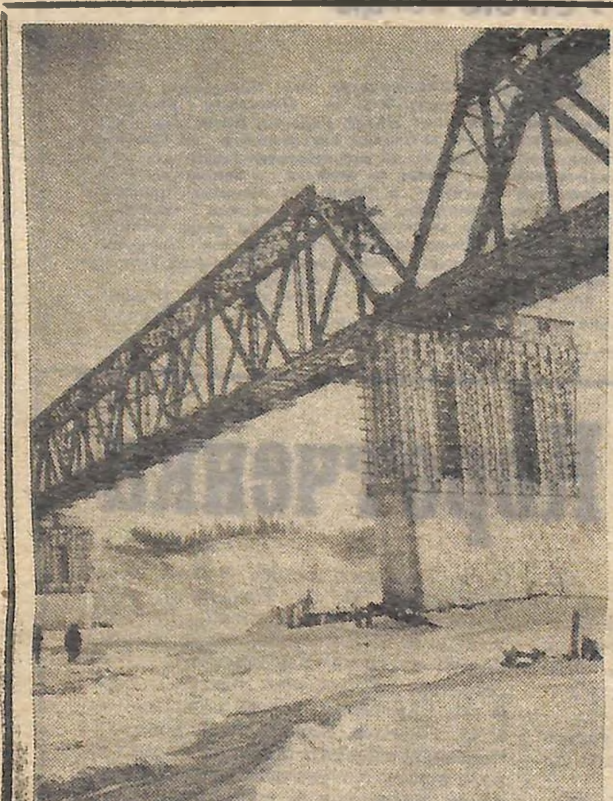
Цей суботник, по-друге, прагне стати бойовим і ефективним. Якщо в силу умов виробництва комусь 12 квітня доведеться працювати біля мартена, верстата, за штурвалом машини, треба показати все,

на що людина здатна у труді, виявити всі свої знання, вміння, силу волі. Важку, морозну зиму пережило в багатьох областях село. Весною доведеться немало потрудитися: переорати вимерзлі озими, роздобути корм для овець отар, укріплити береги при розливі рік. Сільська молодь готова до гарячої весняної пори.

На допомогу їй прийдуть юнаки і дівчата з міста. 12 квітня добровільні ударні загони міської молоді відпраляться працювати у підшефні колгоспи і радгоспи. Справа нашої честі і совісті — внести свою вагомий лепту у майбутній врожай.

ЦК ВЛКСМ у своїй постанові підкреслює: комсомольським активістам треба потурбуватися про те, щоб суботник проходив в урочистій, святковій обстановці. Хай з піснями краще спориться наша робота, хай дового не змовкає в той день святковий шум молодіжних гулянь.

В. ДЮНІН.

У Тюменській області йде будівництво залізничі Сургут—Тюмень, довжиною 700 кілометрів. Дорога за'їже нові нафтові райони з промисловими центрами Сибіру та Уралу. Залізничне полотно проходить через болота і вікову тайгу. Будівельники вже проклали понад 200 кілометрів шляху, на трасі збудовано сотні споруд. У першому кварталі наступного року закінчено будівництво моста через Іртиш неподалік від Тобольська. З введенням його в дію відкривається пасажирський рух від Тюмені до старовинного російського міста Тобольська.

На знімку: будівництво моста через Іртиш. Фото Е. ЕТТИНГЕРА.

ШКОЛА НОВОГО ЖИТТЯ

Від комуністичних суботників до комуністичних бригад

В історії боротьби за побудову соціалізму і комунізму в СРСР важливе місце займали і займають питання виховання нового ставлення до праці, проблема залучення широких мас до активної участі в побудові нового суспільного ладу. Вироблення нових форм праці під керівництвом Комуністичної партії почалося з перших років Радянської влади, і з кожним новим етапом соціалістичного будівництва ці форми змінювалися та удосконалювалися. Від перших комуністичних суботників, через виробничі наради та ударні бригади патріотична ініціатива трудящих знайшла вираження в масовому соціалістичному змаганні і стахановському русі в роки перших п'ятирічок та в русі за комуністичну працю в період будівництва комунізму.

ки перетворилися з чисто партійних в масові, з участю великої кількості безпартійних робітників. Якщо в травні 1920 року на залізницях Радянської республіки було проведено тільки три суботники, в яких брало участь 451 чоловік, то в серпні в п'яти суботниках — 2645 чоловік. В жовтні було 16 суботників, в яких брали участь 15063 чоловіки.

Початок патріотичного руху був покладений комуністичними суботниками, які виникли в грізні роки боротьби радянського народу проти іноземних інтервентів і білогардійців.

Ініціаторами першого комуністичного суботника на Україні були партійні організації м. Харкова. Вони закликали робітників, червоноармійців і селян наслідувати приклад московських робітників. У відповідь на цей заклик 11 січня 1920 року 3000 комуністів і безпартійних з величезним ентузіазмом і самовідданістю працювали на суботнику. В цей день було розвантажено і навантажено 73 вагони різних вантажів, очищені залізничні колії і т. п. В цей же час комуністичні суботники також були проведені в Києві, Катеринославі, Полтаві, Одесі, Миколаєві та у нас на Єлисаветградщині.

В 1919 році молода Радянська Росія знову опинилася у ворожому кільці фронтів. Щоб захистити завоювання Великого Жовтня, Комуністична партія, В. І. Ленін знову визнали Східний фронт голозним і закликали робітників і трудящих селянства стати грудьми на захист соціалістичної Вітчизни.

1 травня 1920 року за рішенням IX з'їзду партії було оголошено днем Всеросійського комуністичного суботника. В цей день по всій Радянській Росії під червоними прапорами з лопатами і молотами в руках вийшли на роботу 15 мільйонів трудивників. В Кремлі, на очищеній території разом з курсантами Кремлівських кулеметних курсів та співробітниками ВЦВК і Раднаркому працював в цей день В. І. Ленін.

10 квітня 1919 року В. І. Ленін, як голова Ради Оборони, звернувся з листом до робітників Петрограду, в якому вказував на грізну небезпеку, що склалася для Радянської Республіки в зв'язку з наступом Колчака. «Ми просимо, — писав він, — пітерських робітників поставити на ноги все, мобілізувати всі сили на допомогу Східному фронтові. — Перемігши там, ми кінчаємо війну, бо з-за кордону допомоги біглим більше не буде. На півдні ми близькі до перемоги. Брати сили з півдня не можна, поки не переможемо там цілком» (том 29, стор. 240).

Дружно відгукнулися на рішення IX з'їзду РКП(б) і трудящі нашого краю. При Єлисаветградському повітовому комітеті партії було створено бюро по організації суботників. Як повідомляла повітова газета «Известия», на заклик міського комітету партії в Єлисаветграді 1 травня 1920 року о 7 годині ранку всі члени профспілок, комуністи, курсанти кавалерійської школи імені С. М. Будьонного зібралися на мітинг. Після мітингу всі його учасники з піснями розійшлися на окремі ділянки, прибрали вулиці, садили дерева та квіти.

Вже ввечері 12 квітня 1919 року перші червоноармійські поїзди прибули з Петрограду до Москви, але далі йти не могли, бо не було паровозів. Тоді 15 робітників-комуністів депо Москва-Сортивальна на Московсько-Казанській залізничі вирішили не йти з роботи, щоб якнайшвидше відремонтувати паровози. Вони працювали з небаченим до того часу трудовим піднесенням з 8 годин ввечера 12 квітня до 6-ти годин ранку 13 квітня 1919 року. За цей час вони відремонтували 3 паровози і подали їх до військових ешелонів, які чекали відправки на Східний фронт.

23 травня 1920 року 170 робітників Єлисаветграда вийшли на суботник по впорядкуванню міста в районі шахти.

Це був перший в історії комуністичний суботник. Реліквією його є паровоз ОВ7024, який був відремонтований в ті дні. Тепер він стоїть під дахом депо Москва-Сортивальна поряд з потужними сучасними локомотивами.

7 серпня організували суботник залізничників станції Єлисаветград, Шостаківка, Плетений Ташлик та Новоукраїнка. В серпні в повіті відбувся «Тиждень чистоти». Десять тисяч трудящих після роботи впорядковували вулиці рідних міст і сіл, подвір'я підприємств, свої житла. 16 жовтня суботник оголосили військовослужбовці Єлисаветградського гарнізону. Працюючи на буровугільній шахті, вони виконали різних робіт на 52 тисячі карбованців. В цей же день суботники проходили на колишніх заводах Шаблі, Цейтліна, Яскувського та інших.

Цей героїчний подвиг 15 учасників суботника став поштовхом до масового трудового героїзму трудящих країни. Ввечері в суботу 10 травня 1919 року на цій же Московсько-Казанській залізничі було проведено перший масовий комуністичний суботник. На роботу прийшли 205 комуністів і співчуваючих.

Завдяки комуністичним суботникам на кінець 1921 року в м. Єлисаветграді було збудовано 40 підприємств. Серед них — сім металобробних підприємств, швейна, азуттєва і тютюнова фабрики, електростанція, водопровід і інші.

Швидко зростала кількість комуністичних суботників та число їх учасників по всій країні. Суботни-

Новим, більш високим етапом соціалістичного змагання став стахановський рух.

1935 року в сільському господарстві за починку Марії Демченко розгорнувся рух п'ятисотениць, що злився зі стахановським рухом у промисловості. Наприкінці цього року в області налічувалося понад 100 ланок, які виростили від 350 до 500 центнерів цукрових буряків на кожному гектарі.

З величезною силою проявились патріотизм і висока активність трудящих в роки Великої Вітчизняної війни. Соціалістичне змагання в цей період розгорнулося під лозунгом: «Все для фронту, все для перемоги над ворогом!» Виникло масове змагання двохсотників, трьохсотників, тисячників.

В післявоєнні роки трудящі боролися за дострокове виконання плану відбудови народного господарства. В 1948 році за починку бригадира тракторної бригади О. В. Гіталова з Малопопільнянської МТС в області розгорнулося змагання за найбільш ефективне використання тракторів та інших сільськогосподарських машин.

Досвід мас постійно збагачував соціалістичне змагання, викликав до життя нові й нові патріотичні починання. 13 жовтня 1958 року під час підготовки до XXI з'їзду КПРС у колективі депо Москва-Сортивальна, де народився перший комуністичний суботник, на робітничих зборах спадкоємці «Великого почину» прийняли рішення: «Працювати й жити по-комуністичному». Змагання це дало багато нових чудових починань, як, наприклад, рух за наукову організацію праці на кожному робочому місці, за доведення виробів промисловості до рівня кращих світових зразків тощо. У нашій області вперше почесне звання комуністичних присвоєно напередодні XXI з'їзду КПРС семи виробничим бригадам заводу «Червона зірка» в тому числі Ніні Васильєвої, Валентина Лазаренка, Олександра Санжари, Василя Кухаря, Миколи Брайка та інших, а 30 робітникам — звання ударника комуністичної праці.

Зараз в нашій області носять почесне звання ударника комуністичної праці понад 36 тисяч чоловік, 37 колективів здобули право називатися комуністичними.

Особливо великого розмаху соціалістичне змагання, його вища форма — рух за комуністичну працю — набувають зараз, коли радянські люди готуються гідно зустріти 100-річчя від дня народження великого Леніна.

Гірники Семенівсько-Голозківського розрізу одностайно прийняли рішення — в день п'ятидесятиріччя першого комуністичного суботника видобути 10,5 тисяч тонн вугілля, вийняти і покласти у відвалу 50 тисяч кубометрів ґрунту. Комсомольці і молодь, які не працюватимуть на гірничих роботах, обладнають спортмайданчик, посадять дерева, зберуть кілька тонн металолому. Робітники Байдаківської брикетної фабрики в цей день вирішили видобути 2,5 тисячі тонн брикету, а працівники управлінського апарату упорядкувати територію підприємства і посадити 2 тисячі дерев. Залізничники Знаменки вирішили відремонтувати десять напіввагонів, провести 60 важковантажних поїздів. По-ударному вирішили відзначити 50-річчя першого комуністичного суботника робітники Покровського відділення Кіровоградського районного об'єднання «Сільгосптехніка». Їх звернення підтримали робітники Крупської майстерні райоб'єднання. Вони в день суботника зобов'язалися виготовити для колгоспних овочівників 15 металевих каркасів для теплиці під півкоком, упорядкувати навколишню територію тощо.

Великий шлях пройшов наш народ від першого комуністичного суботника до комуністичних бригад, ударників комуністичної праці. За минулі десятиріччя змагання перетворилося на могутній засіб мобілізації і згуртування сил народу, стало школою комуністичного господарювання і виховання для мільйонів.

В. ДАЦЬКИЙ,
Т. МИХАЙЛОВА.

В КАБІНІ було затишно і тепло. З усього відчувалося, що автомобіль потрапив до господарських рук.

— Цигарки не знайдеться? — запитав водій у мене, вмикаючи швидкість.

Пого рухи, розмова імпонували робочій обстановці. Щоправда, старенька фуфайка аж ніяк не гармонувала з новенькими солдатськими чобітьми.

— Давно демобілізувався? — запитав я, дістаючи сигарету.

— В листопаді минулого. Слово по слову непомітними штрихами вимальовувалась звичайна картина життя Олександра Денисова.

Колись однак прийшов у відділ кадрів автопідприємства № 10037, маючи за плечима лише дев'ять класів. Але це не стало на перешкоді оволодіти спеціальністю слюсаря. В колективі ремонтників, який очолював тоді Василь Семенович Задорожний, Олександр майже з перших днів ні в чому не поступався перед досвідченими членами бригади. Навпаки, відразу ж привернув до себе увагу. Потрібно виконати термінове завдання — залишитися після зміни. В обідню перерву в колі товаришів його часто можна було побачити то з розгорнутою газетою, то з технічними посібниками.

Після закінчення курсів шоферів Олександр Денисову доірили старенький «ЗІС-5».

— На цьому шакаві далеко не заїдеш...

— Дорогу у «чермет» знаєш? — жартували водії.

— Нічого. — заспокоював я в синя батько, — наберешся досвіду, а там і на нову машину сядеш.

І підоптаного «ЗІСа» з однією фарею, як з одним оком, Олександр діїсно, невдовзі змінив на новий «ЗІЛ-131». Сталося це на півдні, де довелось служити в лавах Радянської Армії...

— Бачили, Сашко, повернувся додому. — гоміла знайомі дівчата-кондуктори.

— Твоєму папарнику. Тетяно, вже скоро на пенсію. Запрошуї на автобус Сашка.

Але, як і раніше, Олександра тягнуло туди, де кінчається асфальт: на бруківку, на ґрунтові степові дороги.

Зараз комсомолець Олександр Денисов трудиться на вантажній машині «КРАЗ» в лівобережній автоколоні Дніпровського комбінату. Готується до пелуги в інститут. Ударник комуністичної праці.

— Олександр трудиться у нас недавно, — сказав мені головний механік автоколонії Г. Ф. Кузьменко. — Однак, шовмішні завдання, як правило, перевиконує на 115—120 процентів.

Розмову з механіком порушив ритмічний гуркіт мотора. В черговий рейс вирушав «КРАЗ» 42—55-КДВ, за кермом якого сидів Олександр Денисов.

— І далеко? — запитав я.

— Як завжди, — посміхався Олександр, — туди, де кінчається асфальт.

Е. ЯРУШОК,
працівник редакції газети «Наддніпрянська правда».

Провокація маоїстів на острові Дама...
Даманському схилилася всіх радянських...
до редакції продовжують надходити...

Зрастує шановна редакція! Я вперше...
озвався за перо для того, щоб написати до...
редакції нашої комсомольської газети...

Наймоłodшим захисником священних ру...
бежів нашої країни був юнак 1950 року...
народження. Це той, з ким я два роки то...

МИ З ВАМИ, ГЕРОІ ДАМАНСЬКОГО

Листи до редакції

Схиляю голову перед мужністю захисни...
ків Батьківщини і запитую себе: «А як би...
ти діяв?» І відповідаю: «Так, як вони, як...

«В нашій середній школі № 6 відбувся...
мітинг протесту проти злочинних дій кита...
йців на острові Даманському...»

Молоді кіровоградці героям Даманського...
адресують чимало пристрасних поетичних...
рядків. Зокрема, поет Олександр Чернець...

Вірні Тамари Тараненко з міста Олек...
сандрії «На острові Даманському», «Бала...
да про хлопчину» Надії Горобець з села...

«Ми з вами, герої Даманського!» — за...
являють кіровоградці і в листах, і у вір...
шах. Заявляють про свою готовність за...

Хоч лист і не надруковано

«Кому ставити двійку? — запитує уче...
ниця дев'ятого класу з с. Розливи Ново...
миргородського району Ангеліна Руженко...»

Ми звернулися за поясненням до голови...
Новоміргородського виконкому райради де...
путатів трудящих Г. Гуалди. «Новоміргор...
дську діляницю електромережі зобов'язано...

Часто радують глядачів цікавими коп...
іями учні Кіровоградського музичного...
училища. Багато серед них виконавців...

З НАШОГО КРАЮ СЛУЖБА ПІСНІ

Майже 50 років люди не була в рідному...
місті. Жадібно вдихається в обличчя земляків...
— дарма, що не буде знайомих! — в обличчя...

Не пригадую вже в зв'язку з чим, а, можли...
во, і без будь-якої певної мети, забачалося мені...
взнати, чим жило місто мого дитинства в давні...

Петр ОЙФА

Опять весна

Капель стучит о подоконник Так дробно, словно на мосту...
Рассыпал шокот красной кончик В двадцатом памятном году...

Мгновенный снимок

Китовые туши — цистерны, Что в кадре окна проплывают,

Яким же було мєс зди...
вування, і, що там при...
ховувати! — хвилювання...

Рядки про рідне місто...
знаходимо в кожній з...
книжок поета: «Пам'ять...

Володимир ЧАБАНЕНКО, краєзнавець.

Огни электричек вечерних И станция уловая: И грохот составов товарных...

В век реактивных скоростей, Стремляв сгорающих страстей...

Уметь центроплывым быть, Чтоб свой жестоко быстрый век...

ДЖОННІ І ВАНЯ ІДУТЬ З ДОМУ

чи правда, що існує відчуження молоді?

Кажуть, що Меррей Клей, ведучий ра...
діопрограм грамплаєк, користується...
особливою любов'ю американських підлітків...

Щоденно виходить в ефір радянська...
молодіжна радіостанція «Юність». Велухайтесь хвилинку — і ви не помі...
нитесь: це говорить «Юність». Емоцій...

Не будемо поспішати з висновком про...
загальну глобальну тенденцію з харак...
терними «симптомами» юнацької хвороби...

Мова йде про явище, котре в соціоло...
гії називається відчуженням. Як загуб...

лене покоління, яке повністю відкидає...
світ дорослих, характеризує сучасну мо...
лодь західнонімецький соціолог Г. Шел...
ьскі

Здавалось би, за Шельські голосують...
факти. За Шельські голосують ногами...
сотні тисяч американських хіпів, що йдуть...

— Джіммі, одумайся і вернись. Не...
розбивай наші серця. Ми не будемо примушувати тебе вчитися. Ти будеш ро...
бити, що захочеш.

За останні 12 років в СРСР з дому...
пішло близько двох мільйонів молодих...
людей, відправившись на будови Сибіру...

Але тут можуть заперечити: адже це...
дещо різнопланові явища. Згоден, певна...
різниця є. І все ж...

Тяжко запідозрити, що у такі хвилі...
ли люди не могла говорити нещиро, фальшиво. Але можливе і те, що в ін...
ших суспільних умовах тяжко уявити...

Але хіба можна порівнювати свіже...
повітря і задху маріхуанци, ідеїну пе...
реконаністі і душевний падло? Хіба схожі...

Підучи із сім'ї, відчужуючись від

старших, молодий американець, по суті...
відчужується від суспільства. Він відчу...
жується від суспільства без великих опо...
средкувань: тисячі молодих американців...

Можуть заперечити, що всі ці факти...
трагічні, та ще до того ж зв'язані з пе...
ребуванням у чужій країні. Адже саме...

Згадається дійсно трагічний випадок...
На літаку, що летів із Об'єднаної Араб...
ської Республіки в Радянській Союз, зна...
ходилися радянські робітники, які по...
верталися додому з Асуанської греблі...

За завданням американського журна...
лу «Лук» вісім соціологів і письменників...
опитали 550 юних американців. 46 про...
центів опитаних скаржилися, що дорос...

Цікаво сівстановити ці дані з дослі...
дженнями серед радянської молоді. Свої...
життєвим ідеалом радянські юнаки і дівч...

Цікаво сівстановити ці дані з дослі...
дженнями серед радянської молоді. Свої...
життєвим ідеалом радянські юнаки і дівч...

головне для них — цікава робота. І ли...
ше 399 чоловік першим критерієм свого...
ставлення до праці назвали заробітну...
плату. На питання: «В чому полягають...

А тепер ми підходимо до відповіді...
Шельські: чи правомірно говорити про...
відчуження від суспільства всієї без...

Але Маркс вкладав у термін відчуж...
ження конкретний соціально-економіч...
ний зміст. Він вважав, що «матеріальна...

Нам здається, далі немає необхідності...
поглиблювати з паном Шельські. Викор...
истовуючи марксистське поняття відчу...

Юрій ЄРЬОМІН. (АФН).

Весняний етюд.

Ліногравюра В. КОЛІСНИЧЕНКА.

НА ЗЕМЛІ ТУРІЯНСЬКІЙ

...Братська могила. На ній лежать залізни плити з іменами радянських воїнів і встановлено пам'ятники. Замер солдат, схиливши голову в мовчазній скорботі. А навколо вирують весни, проходять красні літа, жовтий осінній лист і білий сніг притрушують його погони.

...Біля пам'ятників у селі Турії, а їх на братських могилах аж три, завжди багатолюдно. Віддати шану загиблим до могил приходять літні і молоді трудівники села, приїжджають рідні з братніх республік, сини і батьки яких загинули під час звільнення села від німецьких загарбників у січні—березні 1944 року.

Ще й досі пошуки загиблих воїнів продовжуються. В ньому багато роблять червоні слідопити шкіл і ті, хто брав участь у боях. Ось, що повідомила одна з таких очевидцівів Ганна Федорівна Середа:

«Для радянських солдат, які загинули під час звільнення нашого села від німецьких загарбників поставлено пам'ятники. На братських могилах лежать залізни плити з вічними іменами солдат і офіцерів-визволителів. Та все ж не всі написані імена загиблих. Пригадую 25 січня 1944 року. В цей день у село з боями увійшли радянські воїни. Настав кінець окупації... Наші воїни тут перебували більше тижня у ворожому оточенні. Під час нього і загинув на нашому кутку солдат, якого я добре запам'ятала. Це був солдат Борис Конев. Його спершу поховали біля мене на хуторі... Після закінчення війни останки воїнів перенесено в братську могилу, але ім'я Бориса Конєва 1921 року народження так і залишилося нікому невідомим. Воно не зу-

стрічається і на надмогильних плитах, хоч як я його шукала».

...Липень 1941 року. Безкраїми просторами нескінченним потоком рухались колони мотопіхоти німецьких загарбників.

Вечеріло. За обрій заходило розпечене кружало сонця. Здіймаючи сиву куряву, до села наближалась невеличка черідка. За худобою мовчки поспішали два пастухи. Вони боязко прислухалися до артилерійських гомовиць. Та коли череда порівнялась із скиртою торішньої соломи, від неї показався військовий. Хлопчики насторожились:

— Може, фашисти?
— Ні, одягнені у наше!
— Хлоп'ята, як вше село зветься? — запитав військовий у пастушків.
— Турія, а що?
— У селі німці є?
— Кажуть були, але на нашому хуторі їх ще не бачили...

Після цього червонозорівцеві, як з дорослими повів розмову з пастушками:

— У мене тут, хлоп'ята, товариш с. Поранений... Просить пити...

Піонер Василько Дуденко подався у село. Забіг у крайне на хуторі годів'я Григорія Михайловича Щербина. Розповів полеводу колгоспу про радянських солдат...

Нещодавно я побував у пенсіонера-колгоспника сільгоспартілі «Прогрес» Григорія Михайловича і попросив розповісти про загану подію.

«Відтоді минуло 28 років, — говорить Г. М. Щербина. — Але все пам'ятається мені добре. Коли я довідався від пастушка свого сусіди Василька Дуденка, що в скирті за селом знаходяться поранені червоноармійці, спершу приготував для них їжу і воду. Все це було відправлено до скирти. А

ще я попросив солдатів, коли добре стемніє, прибути до мене на подвір'я. Вони прийшли. Прийняв солдатів, як рідних. Допоміг обом їм перев'язати рани, влаштував на відпочинок. Солдати недовго затримувались у селі, окупованому ворогом. Разом ми склали маршрут, як краще пробратись до Дніпра. Перед уходом на світанку вони залишили мені адреси своїх рідних і прохали, як настане день перемоги над фашистами, написати їх рідним в Росію...»

«Три роки тому, — говорить Г. М. Щербина, — я натрапив на свої записки за липень 1941 року. Тут і були адреси моїх дорогих знайомих російських воїнів. Виконав їх просьбу — написав рідним. З нетерпінням чекав листів. Прибули вони з далекої Сибірської сторони, та не зрадів я їм. Мати і сестра мого знайомого радянського воїна Михайла Олексійовича Меньшикова повідомили, що їх Михайло Олексійович ще в 1942 році загинув під час боїв за Керч. Через них довідався, що й Павло Павлович Богданов теж в ті дні з своїм товаришем щасливо перейшли лінію фронту, воював з фашистськими окупантами і загинув наприкінці війни».

Кілька слів про Григорія Михайловича Щербина. В дні війни він воював з окупантами в складі 6 гвардійської стрілецької дивізії з січня 1944 року по травень 1945 року під командуванням генерал-майора Обушенка. Звільняв від напастників своє село і район, Молдавію, Румунію, Чехословаччину. Відзначений бойовими нагородами...

І. СІСАРЕНКО.

м. Новоміргород.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

Наступний номер «Молодого комунара» вийде 11 квітня.

КАДІВСЬКИЙ ГІРНИЧИЙ ТЕХНІКУМ оголошує набір учнів на 1969—1970 навчальний рік

НА ДЕННЕ НАВЧАННЯ: підземна розробка вугільних родовищ, гірничя електромеханіка, промислове і цивільне будівництво (на базі 8 і 10 класів середньої школи); експлуатація автоматичного обладнання в гірничій промисловості (на базі 8 класів середньої школи).

ВЕЧІРНЄ НАВЧАННЯ: підземна розробка вугільних родовищ (на базі 10 класів середньої школи); експлуатація автоматичного обладнання в гірничій промисловості, промислове і цивільне будівництво (на базі 8 і 10 класів середньої школи).

ЗАОЧНЕ НАВЧАННЯ: підземна розробка вугільних родовищ, гірничя електромеханіка (на базі 8 і 10 класів середньої школи).

Прийом заяв
На денне навчання — з 1 червня по 31 липня;
На вечірнє навчання — з 3 травня по 6 серпня;
На заочне навчання — з 3 травня по 10 серпня.
Вступники складають екзамен з таких дисциплін: на базі восьми класів — з російської мови (диктант) і математики (усно); на базі середньої школи — з російської мови та літератури (твір) і математики — (усно).

Інтерес до надання місця в гуртожитку. В технікумі є їдальня і підприємства побутового обслуговування. Учні гірничих спеціальностей виплачують стипендію на 25% вища порівняно з розміром стипендії на інших спеціальностях.

Заяви подаються на ім'я директора технікуму. До заяви слід додати документ про освіту (орігінал), автобіографію, медичну довідку (форма № 286), 3 фотографії, довідку з місця проживання.

Вступники які мають стаж практичної роботи не менше двох років, повинні подати витяг із трудової або колгоспної книжки, засвідчений керівником підприємства, установи чи колгоспу.

Заяви слід надіслати на адресу: м. КАДІВКА, ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ВУЛ. ЛЕНІНА, 20, ГІРНИЧИЙ ТЕХНІКУМ.

В. КУЛІКОР,
кор. ТАРС.

ТЕЛЕЕКРАН

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД
ЧЕТВЕР, 10 квітня. Перша програма. 10.00 — Теленовини. (М). 10.15 — По денських місцях. (М). 10.45 — «На сільській сцені». Концерт-парне. (М). 11.30 — Ж. Берр і Л. Вернейль. «Мій злочин». (М). 13.00 — Телевісті. (К). 17.05 — Населенню про цивільну оборону. (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Для дітей. Мультфільм «Легенда про злого велетня». (К). 18.15 — Інформаційна програма «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Новини кіноскрана. (К). 20.30 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.15 — «Фізкультура і спорт». (Запоріжжя). 21.45 — На зустріч 50-річчю першого комуністичного суботника. «Романтика праці». «Поетичні рядки». Літературна передача. (К). 22.10 — Ювілейний вечір народної артистки УРСР В. Новинської. (К).

ПОКАЗУЄ МІКОЛАЇВ
ЧЕТВЕР, 10 квітня. 10.00 — Телевізійні новини. (М). 10.15 — «По денських місцях». (М). 10.45 — «На сільській сцені». Концерт-парне. (М). 11.30 — Ж. Берр, Л. Вернейль. «Мій злочин». Телеспектакль. (М). 13.00 — Телевізійні вісті. (К). 17.40 — Телевізійні вісті. (К). 18.00 — Мультфільм «Легенда про злого велетня». (К). 18.15 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. «Почесний арсеналець». (К). 18.30 — Міжнародний огляд. (К). 19.00 — Художній фільм. 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — «Денські принципи у партійній пропаганді». 21.30 — Кінохроніка. 21.45 — До 60-річчя першого комуністичного суботника. «Романтика праці». (К). 22.10 — Художній фільм. «Листопад».

ТАЄМНИЦЯ ДРЕВНІХ МОНЕТ

Іх прикмети були відомі до найменших подробиць. Про них писали в пресі. Останній раз — в 1912 році. Потім їх слід зник. Вчені з жахом констатували, що вони назавжди втрачені для науки.

Вони — це дві золоті монети другого століття до нашої ери. Місце їх чеканки — південь нашої країни. На круглястій пластинці розміром у нинішні три копійки з одного боку був зображений портрет останнього боспорського царя Перісада V, а з другого — сидяча Афіна з фігуркою Ніки на руці. У всьому світі відомо всього близько десятиків монет такого типу.

Який же був подібний молодого вченого Костянтина Голєнка, коли на його робочий стіл у Відні в музикальному Державному музею образотворчих мистецтв Імперії Пушкіна легли ці монети. Він знову і знову брав їх у руки, оглядав у лупу кожний міліметр, кожний вигин. Ні, сумніви бути не могло. Це — не підробка, це — вони, легендарні боспорські статери.

З глибоким хвилюванням і вчужністю вчений п'ятіє року відомому нумізмату, літературознавцю Ф. Вишневському, який приніс ці монети до музею. Виявилося, що вони дістались йому у спадщину від батька, теж пристрасного любителя нумізмата.

Поряд із сотнями інших монет, багато з яких значно древніші, ці дві монетки не здалися мені якимись особливими. Правда, добра чеканка, цінний метал. І тільки.

— Ні, ні, це нас хвилює мені усього, — сказав мені К. Голєнко, кандидат історичних наук, автор декількох наукових праць по монетах античного Причорномор'я. — Ці монети — жива історія південних районів нашої країни. Вони — документальне свідчення загибелі колись могутнього Боспорського царства, що розташовувалося в районі сучасних

Керчі. Як відомо, в кінці другого століття до нашої ери Боспор пройшов тяжке випробування. Оточений воєнничими скіфами, він міг упасти під їх ударами в будь-який момент. І тоді останній боспорський цар Перісада V передав владу над своєю країною понтизькому цареві Мітрідату VI, котрий міг ще відбити набіги кочовників. Боспор як самостійна держава перестав існувати. Але його золоті гроші залишилися жити. Вони були настільки популярні у Причорномор'ї, та й за його межами, що Мітрідат був змушений продовжувати випускати монети із зображенням боспорського царя.

Потім учений показав мені ще дві золоті монети того ж розміру, що й попередні.

— Ці статери теж приніс нам Вишневський, — сказав Г. Голєнко. — Вони пішли друга глава історії, що почалася падінням Боспора. Ці монети, випущені на півдні нашої країни близько першого року нашої ери, — свідчення падіння уже Мітрідата VI і його царства під ударами Риму. На лицевій стороні портрет римського імператора Августа, а на другій — профіль Аргіни, найближчого сподвижника імператора. Обидві монети — теж унікальні екземпляри.

— Монети ці, напевне, допомогли прояснити які-небудь неясні сторінки історії? — спитав я.

— Відомо, що нумізматика — допоміжна історична дисципліна, — відповів учений. — Вона, як правило, не відкриває чогось нового, скоріш уточнює вже відоме. І в цьому випадку монети дали нам більш чітке уявлення про складні політичні події на території нашого Причорномор'я в давні часи. А це теж дуже важливо для історії.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: секретаріату — 29-33-55, відділу пропаганди — 29-35-57, решти відділів — 29-33-55.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкверня Ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.